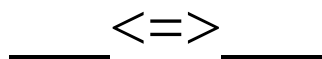

К О Л Е К Т И В Н А М О Н О Г Р А Ф І Я • 2 0 2 4
Н О В И Й К У Р С • w w w . n e w r o u t e . o r g . u a

ГЛОБАЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Колективна монографія

Харків
СГ НТМ «Новий курс»
2024

УДК 001:1
Г52

Глобальні трансформації розвитку суспільства: кол. моногр. – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2024. – 156 с.

ISBN 978-617-7886-66-1

DOI: 10.61718/mon

<http://www.newroute.org.ua>

Рецензенти

*Штулер Ірина Юрійвна, доктор економічних наук, професор,
перший проректор ВНЗ «Національна академія управління»*

*Погоріла Світлана Григорівна, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри славістичної філології, педагогіки і методики викладання
Білоцерківського національного аграрного університету*

*Гетьман Ірина Анатоліївна, кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри комп'ютерних інформаційних технологій
Донбаської державної машинобудівної академії*

*Харченко Артем Вікторович, кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри мистецької освіти та гуманітарних дисциплін
Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського*

Рекомендовано до друку редакційною колегією
Соціально-гуманітарної науково-творчої майстерні «Новий курс»
(протокол № 22-мн від 27.11.2024)

Видавець СГ НТМ «Новий курс» – діяльність у науковій, видавничій,
освітній, творчій, інформаційній сфері з 1989 року.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції:
ДК № 8013 від 22.11.2023. Зареєстровано у Global Register of Publishers.
Ідентифікатор видавця 7886. <http://www.newroute.org.ua>

Колективна монографія присвячена актуальним питанням розвитку сучасного суспільства. Досліджуються проблеми в таких сферах як: освіта, фізична культура, спорт, культура і мистецтво, дизайн, релігієзнавство, історія, філософія, культурологія, журналістика, філологія, богослов'я, економіка, політологія, психологія, соціологія, міжнародні відносини, суспільні комунікації, соціальна робота, соціальне забезпечення, оподаткування, фінанси, банківська справа, страхування, менеджмент, маркетинг, підприємництво, торгівля, біржова діяльність, легка промисловість, видавництво, поліграфія, готельно-ресторанна справа, екологія, туризм тощо. Монографія буде корисною науковцям, викладачам, здобувачам освіти, а також широкому колу осіб, які цікавляться питаннями розвитку сучасної науки та практики.

ISBN 978-617-7886-66-1

DOI: 10/61718/mon

<http://www.newroute.org.ua>

Опубліковано на основі ліцензії Creative Commons Attribution License.

© СГ НТМ «Новий курс», 2024

© Автори, 2024

Зміст

	Стор.
Передмова	4
Розділ перший.	
Освіта, фізична культура, спорт, дизайн, комп'ютерна графіка.	5
1.1. Деякі питання проектування пенітенціарних об'єктів на території України на основі європейських тенденцій.	5
1.2. Педагогічна майстерність вчителя музичного мистецтва у контексті вимог Нової української школи.	9
1.3. Особливості психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців активно-оздоровчого туризму.	11
1.4. Очна форма навчання як перший крок для вирішення проблем із психологічним станом здобувачів вищої освіти.	15
1.5. Взаємодії та протидії булінгу в закладах вищої освіти.	18
1.6. Педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до роботи в інклюзивному освітньому середовищі.	20
1.7. Особливості передпхідної фізичної підготовки учнів старших класів до туристського походу.	23
1.8. Методика проведення практичних і лабораторних занять з математичних дисциплін із застосуванням інтерактивних засобів навчання (на прикладі дисципліни «Вища математика»).	27
1.9. Аналіз найпотужніших відеокарт.	37
Розділ другий.	
Журналістика та філологія.	45
2.1. Криза журналістики на тлі знищення найдавнішої культури людства (війна в Іраку (2003-2011)).	45
2.2. Дво- та багатокомпонентні ойконіми Черкащини.	50
Розділ третій.	
Економіка, політологія, психологія, міжнародні відносини.	68
3.1. Механізми повоєнного відновлення макрорегіональних зон України: архітектура гібридного сценарію.	68
3.2. Використання технології блокчейн в сільському господарстві.	87
3.3. International legislation and instruments for assimilation of labour migrants and their return to the country.	94
3.4. Психологічна допомога ветеранамв інтеграції до цивільного життя.	113
3.5. Оцінка та аналіз динаміки інвестиційних процесів в Україні та їх моделювання.	117
Розділ четвертий.	
Промисловість та екологія.	137
4.1. Модель дієвого управління підприємством яке випускає зварні металеві конструкції на основі стандартів ISO 9001 (створення організаційної структури підприємства для реалізації процесного підходу та розробка матриці відповідальності).	137
4.2. Theoretical basics of ensuring sustainable development of urban heat supply.	144
Післямова	155

Шапочка Катерина Анатоліївна

Кандидат педагогічних наук, доцент

Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського

Курчатова Анжеліка Віталіївна

Кандидат педагогічних наук, доцент

Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського

1.6. Педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до роботи в інклюзивному освітньому середовищі

Підготовка фахівців до професійної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища є актуальною як для сучасної практики інклюзивної освіти, оскільки є необхідним компонентом у системі реформування і модернізації освіти дітей з особливими освітніми потребами та забезпечення її якості, так і для теорії організації і впровадження спільного навчання дітей з особливими освітніми потребами з дітьми з нормативним розвитком.

Аналіз зарубіжної та вітчизняної практики впровадження інклюзивної освіти дав можливість виокремити праці вчених, які зробили вагомий внесок у розробку теоретико-методичних основ інклюзивної освіти (В. Засенко, Д. Депплер, Т. Дмитрієва, А. Колупаєва, З. Ленів, Т. Лорман, Н. Назарова, М. Семаго, Н. Семаго, Т. Скрипник, О. Таранченко, Д. Харві, та ін.); умов забезпечення сприятливого характеру міжособистих стосунків і психологічного клімату в інклюзивному середовищі (Т. Кожекіна, В. Циренов та ін.); шляхів професійної підготовки майбутніх педагогів до роботи в умовах інклюзивної освіти (С. Алехіна, Д. Ахметова, О. Денисова, Є. Кутепова, О. Мартинова, В. Понікарова, Н. Романович та ін.).

Проблему підготовки майбутнього вихователя до професійної діяльності вивчали О. Абдуліна, А. Беленька, О. Богініч, А. Богуш, Л. Зданевич, К. Крутій, О. Писарчук та ін. Питання готовності майбутнього педагога до роботи з дітьми в умовах інклюзивної освіти досліджували Н. Назарова, І. Хафізулліна, Ю. Шумилівська та ін.

Незважаючи на події, що відбуваються в Україні, дошкільна освіта є важливим питанням на політичному порядку денному. Включення дітей з особливими освітніми потребами (ООП), зокрема з порушеннями психофізичного розвитку, в соціокультурне та загальноосвітнє середовище є надзвичайно актуальною

педагогічною проблемою, яка сьогодні, загострилась й потребує вирішення. Переосмислення суспільством ставлення до дітей з ООП, визнання їхніх прав на здобуття освіти, окреслення пріоритетних цілей, завдань, підходів зумовлює необхідність визначення оптимальних освітніх умов для дітей із ООП.

А. Алексюк, А. Аюрзанайн, П. Підкасистий педагогічні умови визначають як «чинники, що діють у процесі досягнення мети та поділяють їх на: а) зовнішні: позитивні стосунки викладача і студентів; об'єктивна оцінка навчально-виховного процесу; навчальне середовище, психологічний мікроклімат; б) внутрішні (індивідуальні): індивідуально-психологічні особливості студентів (стан здоров'я, риси характеру, досвід, уміння, навички, мотивація)».

А. Найн під педагогічними умовами розуміє сукупність об'єктивних можливостей, змісту, форм, методів, педагогічних прийомів і матеріально-просторового середовища, спрямованих на вирішення поставлених у дослідженні завдань.

Роль визначення педагогічних умов формування готовності вихователів до роботи в умовах інклюзивного навчання дітей дошкільного віку полягає в тому, щоб забезпечити ефективну та якісну підготовку педагогів до роботи в різнорівневих групах, де навчаються як діти з типовим розвитком, так і діти з особливими освітніми потребами. Це важливо для створення оптимального освітнього середовища, яке сприятиме гармонійному розвитку всіх дітей незалежно від їхніх індивідуальних можливостей.

Педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до роботи в інклюзивному освітньому середовищі — це спеціально організовані заходи, технології, методи та підходи, спрямовані на забезпечення ефективної професійної підготовки педагогів до роботи з дітьми, які мають різні освітні потреби. Ці умови дозволяють майбутнім вихователям опанувати знання, навички та цінності, необхідні для успішного впровадження інклюзивної освіти.

Аналіз теоретичної літератури дозволив нам виокремити наступні педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до роботи в інклюзивному освітньому середовищі, а саме 1) *формування позитивної мотивації до роботи в інклюзивному середовищі*, 2) *підготовка на основі практико-орієнтованого підходу*, 3) *розвиток професійних компетентностей та навичок*, 4) *постійний супровід і підтримка професійного розвитку*.

Під формуванням позитивної мотивації до роботи в інклюзивному середовищі розуміємо створення мотиваційного середовища в освітньому процесі, яке стимулює майбутніх вихователів до вивчення інклюзивних підходів; включення в освітню програму спеціальних курсів та дисциплін, що стосуються інклюзивної освіти; використання кейс-методів, дискусій, рольових ігор для формування ціннісного ставлення до дітей з особливими потребами.

Під другою умовою – підготовка на основі практико-орієнтованого підходу – має на меті проведення педагогічної практики у закладах освіти з інклюзивним навчанням; організація тренінгів, семінарів та майстер-класів з інклюзивних методик; співпраця з інклюзивними освітніми закладами для отримання досвіду роботи з дітьми різних категорій.

Розвитку професійних компетентностей та навичок сприяє використання інтерактивних технологій навчання (ділові ігри, проектна діяльність, робота в малих групах) для моделювання ситуацій інклюзивної освіти; адаптація навчальних програм для розвитку здатності майбутніх вихователів розробляти індивідуальні навчальні плани та підходи для дітей з особливими потребами; вивчення сучасних технологій та інструментів для підтримки інклюзивного навчання (цифрові ресурси, адаптовані дидактичні матеріали).

Якісну підготовку майбутніх вихователів до роботи в інклюзивному освітньому середовищі неможливо уявити без постійного супроводу і наставництва, надання підтримки, щодо професійного розвитку майбутніх фахівців. Цьому сприяють впровадження програм наставництва з боку досвідчених педагогів, які вже працюють в інклюзивних закладах; проведення конференцій, круглих столів, обміну досвідом з питань інклюзивної освіти; можливість участі у вебінарах та онлайн-курсах для розширення професійних знань в цій галузі.

Впровадження окреслених нами педагогічних умов сприяє підвищенню рівня готовності майбутніх вихователів до роботи в умовах інклюзивного навчання, що, у свою чергу, забезпечує якісне та рівне навчання для всіх дітей.

Перевірка дієвості умов підготовки майбутніх вихователів до роботи в інклюзивному освітньому середовищі означає оцінку ефективності заходів та підходів, що використовуються у процесі професійної підготовки педагогів. Цей процес має на меті визначити, наскільки добре майбутні вихователі готові до роботи з дітьми з різними освітніми потребами в умовах інклюзії.

Виділяють наступні аспекти перевірки дієвості умов:

1.Оцінка рівня професійної компетентності, що передбачає аналіз знань, умінь та навичок, які здобули майбутні вихователі під час навчання. Перевірка дієвості включає тестування, спостереження за практичними заняттями та аналіз підсумкових робіт студентів.

2.Аналіз готовності до практичного застосування знань – майбутні вихователі повинні не лише знати теоретичні аспекти інклюзії, але й бути здатними використовувати ці знання на практиці. Для цього проводяться стажування, педагогічні практики та симуляційні заняття в умовах, наближених до реальних.

3.Виявлення особистісних якостей та мотивації – оцінюється рівень емпатії, толерантності, готовності до співпраці з дітьми, які мають особливі освітні потреби. Важливо, щоб вихователі були не лише підготовленими фахівцями, але й мали позитивне ставлення до інклюзивного навчання.

4.Оцінка результатів адаптації до інклюзивного середовища – після закінчення навчання та початку роботи в закладах освіти, важливо оцінити, наскільки випускники готові до викликів інклюзивного освітнього середовища, зокрема їхню здатність адаптувати освітні програми, індивідуально підходити до дітей та взаємодіяти з колегами та батьками.

Отже, перевірка дієвості умов підготовки – це системний процес, що дозволяє оцінити, наскільки якісно майбутні вихователі підготовлені до роботи в інклюзивному освітньому середовищі. Це допомагає підвищити рівень професійної підготовки та сприяти створенню комфортного і результативного освітнього простору для всіх дітей, незалежно від їхніх можливостей.

Ми пропонуємо реалізувати педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до роботи в інклюзивному освітньому середовищі на практиці наступним чином:

Перша умова – формування позитивної мотивації до роботи в інклюзивному середовищі – організація лекцій, на яких студенти ознайомлюються з реальними історіями успіху інклюзивних освітніх практик (наприклад, про дітей з особливими освітніми потребами, які досягли значних результатів в інклюзивних школах). Це може бути також частиною курсу, який дає студентам можливість самостійно розробляти програми або моделі інтеграції дітей з особливими потребами в групу.

Використання ролевих ігор, де студенти виконують роль вихователя в умовах інклюзивного навчання, допомагає їм краще зрозуміти важливість інклюзії та розвиває мотивацію до роботи з дітьми з особливими потребами.

Для реалізації другої умови – підготовка на основі практико-орієнтованого підходу – ми пропонуємо розглядати проходження педагогічної практики у ЗДО, де вже реалізується інклюзія і є діти, що навчаються за індивідуальною програмою розвитку (ІПР). Студенти під час практики працюють у групах з різними дітьми, включаючи тих, хто має особливі освітні потреби. Вони можуть спостерігати, як організовувати роботу з дітьми, як адаптувати завдання та використовувати спеціальні методи для підтримки дітей з особливими освітніми потребами (ООП).

Для студентів можна організувати майстер-класи з адаптації навчальних матеріалів, методик для роботи з дітьми з порушеннями слуху, зору або інтелектуальними порушеннями. Наприклад, під час тренінгу студенти можуть навчитися використовувати спеціальні навчальні пристрої або тактильні матеріали.

Третя умова – розвиток професійних компетентностей та навичок – потребує вивчення інклюзивних методик та розробки власних занять або уроків, що включають адаптацію / модифікацію для навчання дітей з різним ступенем підтримки. Крім того, студенти можуть працювати над проєктами, що включають планування інтеграційних заходів для дітей з особливими потребами в ЗДО, таких як святкові заходи, театралізовані вистави або спортивні змагання, які стимулюють спільну діяльність дітей з різними можливостями.

Створення емоційно-комфортного освітнього середовища потребує спеціальних знань. Так, майбутні вихователі можуть проводити заняття з психологічної підтримки, на яких вони навчаються створювати безпечне та підтримуюче середовище для дітей. Це можуть бути тренінги для розвитку комунікативних навичок, активного слухання, емпатії. Наприклад, через рольові ігри студенти вчаться правильно реагувати на складні ситуації, які можуть виникати при роботі з дітьми з особливими потребами.

Для створення комфортної атмосфери студенти можуть проводити інклюзивні заходи у вигляді спільних ігор, свят, де діти з особливими потребами та їхні однолітки можуть брати участь разом, стимулюючи взаємоповагу та підтримку.

Наступна умова – постійний супровід і підтримка професійного розвитку – ставить наголос на наданні доступу до менторської підтримки, отже досвідчені вихователі з інклюзивних закладів стають менторами для студентів. Це дозволяє студентам обговорювати реальні ситуації, що виникають в інклюзивних класах, отримувати поради та рекомендації щодо роботи з дітьми з особливими потребами. Педагоги можуть

проходити додаткові онлайн-курси або брати участь у вебінарах, що спеціалізуються на інклюзивній освіті, для оновлення своїх знань щодо новітніх методик і технологій.

Ці приклади ілюструють, як педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до роботи в інклюзивному освітньому середовищі можуть бути застосовані на практиці для забезпечення успішної інтеграції всіх дітей у загальноосвітній процес.

Готовність майбутніх вихователів до інклюзивного навчання дітей — це комплексна характеристика професійної компетентності, що відображає здатність педагогів забезпечувати ефективне навчання, виховання та розвиток дітей з різними освітніми потребами, включаючи дітей з особливими освітніми потребами, в умовах загальноосвітнього середовища.

Джерела.

1. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практичний посібник / Т. Лорман, Дж. Деппелер, Д. Харві; пер. з англ. Київ: СПД-ФО Парашин І. С., 2010. 296 с.
2. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навчально-методичний посібник / А. А. Колупасова та ін.; під заг. ред. Л. І. Даниленко. Київ, 2007. 128 с.
3. Колупасова А. А., Данілавичюте Е. А., Литовченко С. В. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі: навч.-метод. посіб. Київ: А.С.К., 2012. 197 с.
4. Кузава І. Б. Інклюзивна освіта як психолого-педагогічна проблема. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Л. Українки*. 2009. № 20. С. 35-38.
5. Крутий К. Освітній простір дошкільного навчального закладу: монографія: у 2 ч. Ч. 1. Київ: Освіта, 2009. 302 с.
6. Кучерук О. С. Сучасні підходи до організації інклюзивних шкіл. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка. Сер.: Педагогічні науки* : зб. наук. праць. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. Вип. 108, ч. 2. С. 52-55.
7. Кучерук О. С. Характеристика мотиваційно-ціннісного компонента інклюзивної компетентності майбутнього вчителя. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. 16: Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики*: зб. наук. праць. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. Вип. 18. С. 19-22.
8. Лорман Т., Деппелер Дж., Харві Д. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практичний посібник / пер. з англ. Т. Клекота. Київ: СПД-ФО Парашин І.С., 2010. 296 с.
9. Маслов В. І. Моделювання у теоретичній і практичній діяльності в педагогіці. *Післядипломна освіта в Україні*. 2008. № 1. С. 3-9.
10. Софій Н. З. Особливості викладання в інклюзивному навчальному середовищі: практика спільного викладання. *Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови: наук.-метод. зб.*: 2015. Вип. 10. С. 173-177.
11. Софій Н. З. Організаційно-педагогічні умови інтегрованого супроводу учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному навчальному закладі: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.03. Київ, 2017. 23 с.
12. Шевців З. М. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи до роботи в інклюзивному середовищі загальноосвітнього навчального закладу: Монографія. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 384 с.

Наукове видання

Колектив авторів

Глобальні трансформації розвитку суспільства

Колективна монографія

Видання українською та англійською мовами

ISBN 978-617-7886-66-1

DOI: 10.61718/mon

Опубліковано на основі ліцензії Creative Commons Attribution License

Формат 60x90 1/8

Гарнітура «Times New Roman»

Авторські аркуші – 15,7

Видавець СГ НТМ «Новий курс»
Пр. Перемоги, 77, оф. 179, Харків, 61174, Україна
Тел.: +380962250903, +380500301905
Telegram, Viber: +380970440309
Сайт: <http://www.newroute.org.ua>

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 8013 від 22.11.2023
Зареєстровано у Global Register of Publishers. Ідентифікатор видавця 7886.